Félvezetők kutatása

Nemzetközi megbeszélés Szegeden

Hazánk rohamos fejlődés előtt álló híradástechnikai ipara különösen jól hasznosíthatja a tudományág legújabb hazai és külföldi eredményeit — hangoztatták a félvezetők kutatásával foglalkozó ötnapos nemzetközi tanácskozás hétfőn Szegeden megtartott megnyitóján.

Az eszmecserén 11 ország, köztük hazánk, mintegy százhúsz elméleti és gyakorlati szakembere vesz részt. Negyven előadásban számolnak be a bonyolult elektroncsövek helyettesítésére is alkalmas félvezető anyagokkal kapcsolatos legújabb kutatási eredményeikről. Az első nap előadói egyebek között azzal foglalkoztak, miként lehetett ilyen módon a kezdetben még több tonnás komputerek méreteit szinte zsebben hordozható méretűvé zsugorítani.

Külön témaként szerepel az optikai adatátvitel, amely ugyancsak a félvezetők újabb, különleges tulajdonságain alapszik. (MTI)

Szakoktatási küldöttségünk Csehszlovákiában

Milán Vondruska cseh közoktatási miniszter és *Juraj Busa* szlovák közoktatási miniszter közös meghívása alapján *dr. Trethon Ferenc* munkaügyi miniszter vezetésével vasárnap *szakoktatási küldöttség* utazott Csehszlovákiába a szakmunkásképzés területén folytatott együttműködés elmélyítése kérdéseinek megtárgyalására. A megbeszélések megkezdődtek. (MTI)

A szövetkezetek szerepe a gazdasági, társadalmi életben

Szövetkezeti nap Kapuvárott — Borbély Sándor beszéde

Vasárnap Kapuvárott rendezték meg a nemzetközi szövetkezeti nap központi ünnepségét. Délelőtt 10 órakor a városi sportpályán — mintegy 20 ezer részvevővel — szövetkezeti nagygyűlés kezdődött. A nagygyűlés elnökségében foglalt helyet *Borbély Sándor*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, a megye és a város párt-, állami és tömegszervezeti vezetői, a szövetkezeti mozgalom képviselői. A nagygyűlést *Rév Lajos*, az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsának elnöke nyitotta meg. Ezután Borbély Sándor emelkedett szólásra. Megállapította:

— Ötvenhét esztendeje annak, hogy a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége július első vasárnapját nemzetközi szövetkezeti nappá nyilvánította — mondotta beszéde bevezetőjében, majd köszöntötte a hazai szövetkezetek valamennyi tagját, átadta a Központi Bizottság és a Minisztertanács üdvözletét, jókívánságait.

A továbbiakban egyebek közt hangoztatta:

— A különböző típusú, rendeltetésű szövetkezetek meghatározó szerepet töltenek be hazánk gazdasági és társadalmi életében. A szövetkezetek gazdasági jelentőségét néhány jellemző adat jól szemlélteti. A termelőszövetkezetek adják a háztájival együtt a mezőgazdasági termelésnek mintegy kétharmadát. Az ipari szövetkezetek részesedése az ipar termeléséből több mint hét, az építőipari termelésből pedig 10 százalék. Az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetek bonyolítják le a szocialista kiskereskedelem forgalmának több mint egyharmadát; a takarékszövetkezetek kezelik a lakosság betéteinek 12,5 százalékát; a szövetkezeti lakásállomány pedig meghaladja a 170 ezret.

— A szövetkezés előnyei azonban nemcsak gazdasági hasznukkal mérhetők — folytatta. — A szövetkezetek a közéletiség gondolatát és gyakorlatát erősítik tagjaikban, a szocialista demokrácia mindennapos alkalmazásával működnek és fejlődnek. Következésképpen: a szövetkezetek társadalmunk, szocialista rendszerünk, belpolitikai életünk fontos tényezői.

— A társadalmi fejlődés is indokolja, hogy az élet és a valóság új elemeihez igazodva érvényesüljenek pártunk szövetkezeti politikájának folyamatos, a gyakorlat által kipróbált elvei.

A KB titkára hangsúlyozta:

— A munkásosztály történelmi felelőssége, a munkásparaszt szövetség ereje tükröződik a szocialista állam segítségében, támogatásában. Ez szövetkezetpolitikánk szintén hagyományos, s egyszersmind új vonásokkal gazdagodó alapelve.

Befejezésül Borbély Sándor azokról a fő feladatokról beszélt, amelyek az ötéves terv teljesítésében, a további fejlődés megalapozásában a szövetkezetekre hárulnak.

A nagygyűlés *Varga Erzsébet*nek, a kapuvári városi pártbizottság első titkárának zárószavával ért véget.

A sokezres tömeg ezután szövetkezeti énekkarok, s táncegyüttesek színpompás folklórműsorában gyönyörködött. Osztrák és csehszlovák népi együttes is fellépett. Sor került a szövetkezeti fiatalok rétegtalálkozójára, amelyen a szövetkezeti mozgalom országos vezetői válaszoltak a fiatalok kérdéseire. A szövetkezeti mozgalom fejlődését bemutató kiállítás is nyílt.

Délután a szövetkezeti nap programja az OKISZ Labor divatbemutatójával és sportrendezvényekkel folytatódott. A látványos, egész napos műsor ifjúsági bállal zárult.

Móricz Zsigmond emlékünnepségek

A szűkebb szülőhazája, a szülőföld, Szabolcs-Szatmár és Tiszacsécse lakossága emlékezett meg vasárnap író fiáról. A száz esztendeje született Móricz Zsigmondról.

A szülőfaluban, Tiszacsécsén rendezett emlékünnepségen Tóth Dezső kulturális miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet.

Ezt követően leplezték le a nagy írót életnagyságban ábrázoló szobrot, *Varga Imre*, Kossuth-díjas szobrászművész alkotását. Ezután *Fábián Zoltán*, az Írószövetség titkára adta át az író felújított emlékházát, amelyben Móricz gyermekkorának jelentős részét töltötte.

*

Móricz Zsigmond születésének 100. évfordulója alkalmából hétfőn *koszorúzási ünnepséget* rendeztek a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában.

*

Ady Endre Móricz Zsigmondról, Móricz Adyról, a magyar költészet és a próza óriásai — egymásról. Az ő mondataikkal kezdődött a Móricz születésének centenáriuma alkalmából tegnap, hétfőn délután rendezett szegedi emlékünnepség. A TIT-klubban megtartott megemlékezésen — amelynek szervezői-rendezői: az Írószövetség dél-magyarországi csoportja, a városi TIT-szervezet és a Somogyi-könyvtár — *dr. Vörös László*, a Tiszatáj főszerkesztője mondott beszédet.

Móricznak és Adynak irodalmunk e két egymástól látszólag oly különböző nagyságának rokonvonásairól szólt; kettejük különböző utakon szerzett, más-más módon megélt és „megénekelt", le lényegileg azonos „magyar ugar"-élményéről, az ebből fakadó „mégismorál"-ról, a magyarság legnagyszerűbb értékeiben való hitükről; prózairodalmunk óriásának korszerűségéről, mai, nekünk való tanításairól.

Az emlékünnepségen a Szegedi Nemzeti Színház művészei — *Korádi Judit, Kovács János, Gyürki István* — adtak műsort.

Együttműködési megállapodás

— a megyei tanács vb egészségügyi osztálya és a SZOTE Gyógyszerésztudományi Kara között

Három esztendeje kötött keretszerződést a Csongrád megyei Tanács és a Szegedi Orvostudományi Egyetem arról, hogy szervezett formák között dolgoznak együtt. Ennek eredményeként született tegnap délelőtt írásos megállapodás a Szegedi Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatalában. Az okmányt *dr. Rózsa József*, a Csongrád megyei tanács vb egészségügyi osztályvezetője és *dr. Kedvessy György* egyetemi tanár, a SZOTE Gyógyszerésztudományi Kar dékánja látták el kézjegyükkel. Az aláírásnál jelen volt *Szabó G. László*, a megyei tanács elnökhelyettese és *dr. Petri Gábor* egyetemi tanár, a SZOTE rektora is.

A tanácsi szakigazgatási szerv és a gyógyszerésztudományi kar közötti munkát ezentúl meghatározó okirat írásban rögzíti a szerződők eddig végzett közös tevékenységét, többek között a tudomány és a gyakorlat eredményeiről való kölcsönös tájékoztatást. A megyei tanács szakigazgatási szerve segítséget nyújt a gyógyszerészhallgatók gyakorlati képzéséhez a tanévben és az államvizsgák előtt. A jövőben az államvizsgázott hallgatókat is fogadják megyénk gyógyszertárai, hogy az ismereteiket bővíthessék.

A gyógyszerészi kar a megyénk gyógyszertáraiban dolgozó gyógyszerészek szakmai fejlődéséhez — szakvizsgájuk és disszertációjuk elkészítéséhez — nyújt segítséget. Ezenkívül — az erről szóló párthatározat szellemében —, a szakterületen felmerülő gyakorlati és elméleti problémák megoldásából is nagyobb részt vállal.

Szegedi építők Pakson

Atom és szőlő

— Egy atomreaktor veszélyes is lehet.

— Tudom. Amerikában volt valami baj az atomerőművel. De úgy mondják, ez a paksi annál tízszerte biztonságosabb.

— Úgy van tervezve!

— Mi meg úgy építjük.

— Az ember tévedhet...

— Nézze, ez csapatmunka. Ha egy egészen kicsi eltérés is van a tervezett és a kész szerkezet között, azt az ellenőrzés egyből észreveszi, a hibát meg azonnal ki kell javítani. Az sem véletlen, hogy nagyon szigorú a munkafegyelem. Aki késik, vagy ivott, azt rögtön hazaküldik. Itt nem lehet lezserkedni. Ez az atomerőmű biztonságos lesz.

Fölnéz, elmosolyodik.

A karján egy tetovált szív, beleírva: 1932: V. B., M. T.

Észreveszi, hogy nézem.

— Akkor születtem, az M. T. meg a feleségem neve.

— Az asszony örült, hogy Paksra ment dolgozni?

— Nem, de én csak kétszer tíz napig leszek ott — mondja Virgonc Béla. — Ennyi idő alatt elvégzem a hegesztő munkának azt a részét, ami rám vár.

A szemei egyre kisebbek lesznek, testét átadja az autóbusz ringásának, elalszik. Mondják a körülötte ülők, az előző nap éjszakás volt, s az a nehezebb; sokat kivesz az emberből, ha este hattól reggel hatig talpon van. Persze nemcsak ő alszik; sokan szuszognak félig vagy teljesen eldőlve az üléseken.

Ők azok, akik történelmet csinálnak Pakson, akik, amint másznak felfelé a gigászi méretű vasbetonhálón, a szomszédos épület tetejéről porszemnek látszanak; s akiknek az autóbuszon a tetoválás is látszik a karjukon.

Földes Ottó ács; egykedvűen ül egy négyes ülésen.

— Fáradt?

— Igen.

— Sok a tíz nap?

— Így egyhuzamban nagyon sok. Napi tizenkét óra munka, s ez alól csak a vasárnap a kivétel. Akkor hat és fél órát dolgozunk.

— Megfizetik...

— Az nem minden. Mejártak le a fél évre kötött szerződések. Tudja, hányan nem mennek vissza?

— Miért?

— Mert nagyon fárasztó... Nincs idő semmire. Este mire megvacsorázunk, fürdünk, van fél nyolc is. Sokszor még a tévéhíradó alatt elalszom.

— Maga visszamegy?

— Vissza.

— Miért?

— Még csak három hete vagyok Pakson. Még bírom.

— Ha most hazaér, mit csinál?

— Mit? Meg kell permetezni a szőlőt.

Földerül az arca, meglágyulnak a vonásai.

— Van fél hold szőlőm, muszáj benne bíbelődni, ha jó termést akar az ember.

— Az a munka nem fárasztó?

— Dehogynem. Csak, tudja, a bor, amit én csinálok, az más mint a bolti.

Becsei István betonozó egyetértően bólint.

— Én is permetezni fogok otthon — mondja. — A múltkor otthon a sógorom megígérte, hogy segít. Kettesben nem olyan unalmas a határban.

— Mikor kezdi?

— Ma pihenek, mert tegnap éjszakáztam, aztán holnap, pénteken.

— Pakson is a szabadban van.

— Az más.

— Mitől?

— Csak lapátolni, lapátolni...

— Csak permetezni, permetezni...

— A sógorral, az asszony főztjét enni, a madárfütyöt hallani, este kiülni a ház elé a padra és megbeszélni a szomszéddal a híreket...

— Hol lakik?

— Tápén.

— Miért ment Paksra dolgozni?

Huncutság villan a szemében.

— Tudja, ott sok a pénz, s nekem még négy hónapom van a nyugdíjig. Hát ezért — teszi hozzá.

Deák Ferenc ács, huszonegy éves;

— Én sem megyek vissza Paksra, ha ez érdekli — kezdi. — Igaz, én ezt sajnálom. De, ha a brigád egyszer így döntött, akkor én sem húzhatok ki a csapatból.

— Miért jönnek el?

— A művezetőnket nehéz volt kibírni. Durva volt, mint a pokróc. Persze ez máshol és máskor is előfordul, de az erőmű építkezésnél érzékenyebbek az emberek; a bolhából is hamarabb lesz elefánt. Főként az idősebbek és a családosok lesznek magukbafordulók.

— A fiatalok?

— Nekem jó volt. Duplája t kerestem az itthoni pénznek. S olyan dolgokat csináltunk, amikről még nem is hallottam. Szóval, okosodtam is valamennyit — neveti el magát.

— Az esti programok?

— A művelődési házba szóktam eljárni. Ott jó műsorok vannak. Mozi, színház, írói estek, satöbbi. A KISZ-tagok meg ingyen járhatnak be az előadásokra. Amúgy a haverokkal néha beruccantunk a városba. A lakótelepünkön csak a „Ragacs" van, ott meg a kaja kivételével mindent másodosztályon adnak; enni lehet harmadosztályon.

Mondják, az építkezésről a szálló felé induló autóbuszokat műszak végén megrohanják.

— Muszáj — mondja Olaszki István kompresszorkezelő.

— Aki nem elég élelmes, azzal előfordulhat, hogy még este hét, fél nyolckor is a reaktort nézheti. — Igaz, utána már kényelmesen befér a buszba — nevet föl.

Délután fél négy van, a DÉLÉP autóbusza Paksról begördül a szegedi Lechner térre, Csongrád megyei építőkkel. Az emberek udvariasan előreengedik egymást, majd indulnak a fizetésért. Négy nap pihenő következik.

Horváth István

Szezonkezdés

Megfoghatatlan, honnan, s miként, de a múlt hét végén már benne volt Szeged levegőjében, hogy kezdődik az idegenforgalmi szezon. Talán a Széchenyi téri parkolók telítettsége, s hogy minden második kocsi idegen rendszámú volt, talán hogy felhúzták a zászlókat a jegenyényi árbocokra, vagy hogy megjelentek a lakókocsis átutazók a város útjain — ki tudja, melyik volt első jele a nyári nyüzsgés kezdetének... Talán az úttörő-olimpia résztvevőinek Szegeddel ismerkedő csoportjai, talán a Dóm térj nézőtér csodálói, az is meglehet, hogy a szombat dél vásárlói teremtették meg a jól ismert pezsgő hangulatot, mely oly jellemző erre a városra...

Tagadhatatlan, hogy szeretjük ezt a nyüzsgést. A Virág cukrászda már közhelyszámba menő bábeli összevisszaságát, a fotósokat, a hátizsákosokat, azt, hogy ilyenkor nem kell sokat tépelődni, hova menjünk, mit nézzünk meg, mivel töltsük ki a magunk, s a vendégségbe érkezettek idejét. Büszkék vagyunk ilyenkor a városunkra, s mintha a szokásosnál nyitottabb szemmel őriznénk rendjét, értékeit. Szeretnénk, ha nem egynek tekintenék városunkat az alföldi települések sorában, az a vágyunk, hogy a vendég megérezze azt a sajátosan szegedi levegőt, amit mi, házigazdák már évek óta élvezünk.

Élvezünk? Hát persze, hiszen mi teremtettük meg. Aligha van ennek a városnak lakója, aki valamilyen formában részese ne lenne a vendégfogadásnak. Ha csak a portáját söpri gyakrabban, ha az erkélyre rak öt muskátlit, ha nem mossa le autója sarát a lakótelep úttestjére, többes szám első személyben beszélhet a vendégfogadásról. S még inkább az, aki közvetlenül is találkozik a Szegedre néhány órát vagy napot áldozó utazóval. A fodrász, a piaci árus, a villamosvezető, a szálloda portása és a kabinosnő bennünket képvisel, a városlakókat, s bennünket ítél vagy kedvel meg a turista, ha langyos sört vagy friss kiflit kap, ha fél napig tart, mire szállást talál, vagy ha soron kívül kitisztítják pecsétes nadrágját.

Félreértés ne essék, s tévhitekbe se ringassuk magunkat: a vendégjárás nem szezonális, nem korlátozódhat csak a nyár két-három hónapjára udvariasságunk, figyelmességünk, buzgalmunk. Mert az sem érdemel kevesebb törődést, akit októberben hoz e tájra érdeklődése, meg az sem, aki az év 365 napját tölti Szegeden, vásárlóként, utasként, megrendelőként: ittlakóként. Legfeljebb arról van szó, hogy az idegenforgalmi szezon hónapjaiban, amikor nagyobb erőfeszítésre van szükségük a vendéglátóknak, több szem látja meg, ha hibáznak. De többen is veszik észre, ha zavartalanul, közmegelégedéssel végezhetik munkájukat!

Most, az idegenforgalmi szezon kezdetén mást, többet nem is kívánunk a hivatásos és amatőr vendéglátóknak.

P. K.